

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

datum Utrecht, 15 februari 2017
ons kenmerk 2017-11
voor informatie Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl 0652533494
Petra Stalman p.stalman@iederin.nl 0621679005
onderwerp **AO Patiënten- en cliëntenrechten 22 februari 2017**

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 22 februari praat u over patiënten- en cliëntenrechten. Patiëntenfederatie Nederland, Ieder(in) en het Landelijk Platform GGz/Mind vragen uw aandacht voor drie verbeterpunten om de positie van patiënten, cliënten en naastbetrokkenen/familie te versterken.

1. Investeer in de stem van mensen met een beperking of chronische aandoening

De positie van mensen met een aandoening, psychische en/of lichamelijke beperking is stelselmatig kwetsbaarder in een veld waarin de andere spelers beschikken over veel meer geld en macht. Alleen met een sterke PG-beweging zal hun stem kunnen doordringen tot de plekken waar de beslissingen worden genomen, zodat ervaringsdeskundigheid terecht komt, gehoord wordt en gebruikt wordt waar die nodig is. Dit vraagt, zeker nu de positie van de beweging de afgelopen jaren is verzwakt, forse inspanningen. Nodig is een beleidskader voor patiënten- en cliëntenorganisaties dat recht doet aan de grote veranderingen in de zorg en op maatschappelijke terreinen als wonen, werken, onderwijs en vervoer.

Lokaal is de tegenkracht nog onvoldoende georganiseerd, terwijl mensen juist daar hun zorg en begeleiding moeten regelen met gemeenten, aanbieders en verzekeraars. Investerings zijn daarom ook nodig voor het versterken van de verbinding tussen lokale/regionale organisaties en de landelijke PG-organisaties.

>Wij verzoeken u de minister te vragen dat het nieuwe beleidskader:

- ruimte biedt aan de landelijke drie verbindende PG-koepels;**
- een brede maatschappelijke werking krijgt: aanzienlijk breder dan het zorgdomein;**
- vanuit het VN-verdrag inclusie bevordert bij wonen, werken, onderwijs en vervoer;**
- ruimte biedt voor bestaande en nieuwe organisaties en organisatievormen;**
- niet alleen landelijk inzetbaar is, maar ook (boven)lokaal en regionaal;**
- meer geld biedt dan het huidige kader voor noodzakelijke structurele investeringen.**

2. Vergroot zeggenschap van verzekerden

Met het Wetsvoorstel invloed verzekerden heeft de minister een eerste stap gezet om de invloed van verzekerden op het beleid van hun zorgverzekeraar te verbeteren. PG-organisaties vinden dat inspraak van verzekerden en in het bijzonder langdurige zorg-gebruikers daarmee onvoldoende geborgd is. Verzekeraars moeten goede zorg inkopen die aansluit op de wensen en

behoeften van verzekerden. Daarom is het belangrijk dat verzekerden kunnen meebeslissen over inkoop, contractering, polisaanbod, serviceproducten en dienstverlening. Daarbij speelt niet alleen een formele verzekerdenraad een rol. Verzekeraars moeten zich in samenspraak met en op basis van de inbreng van verzekerden, ervaringsdeskundigen en patiëntenorganisaties inspannen om inspraak op moderne en informele manieren vorm te geven. Uit onze gezamenlijke Meldactie Verkiezingen¹ blijkt dat 9 op de 10 mensen willen meedenken over verbeteringen in de zorg en ondersteuning. Slechts 2 op de 10 mensen worden daartoe weleens uitgenodigd. Zorgverzekeraars scoren daarbij het laagst. Zij vragen mensen het minst vaak om mee te denken. Geef zorgverzekerden, en zeker langdurig zorggebruikers, meer zeggenschap en een veel stevigere rol in - waar mogelijk regionaal ingestoken - zorginkoopbeleid. Maak ervaren kwaliteit van leven richtinggevend voor lokale/regionale zorginkoop.

>We verzoeken u de minister te vragen om zorgverzekeraars op te roepen om verzekerden, ervaringsdeskundigen en patiëntenorganisaties meer zeggenschap en een veel stevigere rol te geven bij beleid over inkoop, kwaliteit en dienstverlening.

3. Veranker de onafhankelijkheid van de cliënt-vertrouwenspersoon

Het is van groot belang dat cliënten met een verstandelijke beperking en psychogeriatrische aandoening extra worden ondersteund bij het beschermen van hun rechten. Wij vragen u om deze extra ondersteuning goed te verankeren in de Wet zorg en dwang. Het is van belang dat cliënten en patiënten hun cliënt-vertrouwenspersoon (CVP) zelf kunnen kiezen en dat deze voor alle groepen zichtbaar, bereikbaar en vertrouwd is. De CVP moet onafhankelijk zijn en zich uitsluitend richten op het belang en de positie van de cliënt. We hebben ernstige twijfels bij de combinatie van CVP met de functie van de klachtfunctionaris, die veelal in dienst is van de aanbieder. Een klachtfunctionaris is op papier onpartijdig en gericht op bemiddelen en verbinden. Dit is een andere positie dan die van de onafhankelijke CVP.

We verzoeken u de minister te vragen:

>om de onafhankelijkheid van de CVP in de Wet zorg en dwang te verankeren;

>dat de vindbaarheid en bereikbaarheid van de CVP goed worden geregeld.

Wij vragen u om onze verbeterpunten uit deze brief in het AO Patiënten- en cliëntenrechten op 22 februari naar voren te brengen.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer
Ieder(in)

Dianda Veldman
Patiëntenfederatie Nederland

Marjan ter Avest
Landelijk Platform GGz/Mind

¹ <https://www.patiëntenfederatie.nl/nieuws/de-zorg-is-niet-passend-en-mensen-mogen-niet-meebeslissen>